

→ EN PRIMERA PERSONA. LES PERSONES AMB NECESSITATS ESPECIALS, CONFINADES A CASA

«Nosaltres no som professionals per poder-los oferir el que necessiten»

Mentre els usuaris del Grup Mifas es mantenen «tranquils i animats», els d'El Dofí es mostren més «nerviosos i neguitosos»

Gemma Arché | FIGUERES

■ En condicions normals, ja són un dels col·lectius més vulnerables de la nostra societat; i en ple estat d'alarma, aquesta situació s'agreuja. Estem parlant de persones que, amb les capacitats intel·lectuals o físiques de què disposen, no poden portar una vida autònoma i estandarditzada com la del gran gruix de població.

En la fase més inicial de la crisi sanitària, algunes famílies van ser objecte de crítiques veïnals per sortir de casa amb un menor que, legalment, podien trepitjar el carrer per prescripció mèdica. Amb el pas dels dies, la polèmica es va anar allunyant del focus mediàtic, i aquests col·lectius no van tornar a ser objecte d'atenció fins a la setmana passada, quan Dincat (que és el principal representant de les persones amb discapacitat intel·lectual de Catalunya) va emetre dos comunicats. En un anunciava que ha impulsat una campanya de captació de fons per poder comprar material de protecció per als professionals que tenen cura d'aquest segment de població, i en l'altre, demanaven a les administracions que es garanteixi la viabilitat dels centres especials de treball (CET) i es protegeixin els llocs de feina de les persones amb necessitats específiques.

Des de l'ombra, però, durant tot aquest mes desenes de famílies alt-empordaneses han fet mans i mànigues per intentar minimitzar els efectes que el confinament està tenint sobre un col·lectiu que s'ha erigit com a especialment vulnerable. Algunes ho estan portant relativament bé, i altres no tant.

MIFAS MANTÉ EL CONTACTE. Un dels equipaments més importants que aquest col·lectiu té a

PERE LLONCH. El centre de dia que el Grup Mifas té a Vilafant és un dels que ha hagut de tancar, de moment, 'sine die' ANGEL REYNAL

l'Alt Empordà és el centre de dia Pere Llonch, de Vilafant, que està gestionada pel Grup Mifas. Dona servei a persones amb discapacitat física de 9 a 17 h, de dilluns a divendres. Així, els usuaris poden fer tot un seguit d'activitats guiades per professionals durant el dia, però a la nit tornen a casa. Això els garanteix unes rutines que per ells són molt importants. Ara, però, no les poden seguir, ja que el centre està tancat des del 16 de març.

La seva directora, Carme Teixidor, explica que aquest primer mes, «com que estàvem tots a l'expectativa i amb la incertesa de saber com aniria tot, el que hem fet ha sigut un seguiment setmanal». Tant ella com la resta de treballadors han anat trucant a tots els usuaris almenys un cop per setmana i, paral·lelament, han muntat una llista de difusió de WhatsApp perquè puguin mantenir el contacte. «Cada dia envio un missatge als usuaris que tenen mòbil, o a les famílies dels que no en tenen. Vam començar nosaltres fent una mica d'àudio o vídeo dels treballadors, i els vaig demanar que si algú volia compartir una salutació o alguna cosa que m'ho passessin», explica la Carme. Amb aquest sistema, han pogut

▶ Tot i que l'allotjament de l'Altem es manté obert, amb tots els residents confinats, la resta d'entitats que treballen a la comarca han hagut de suspendre les activitats perquè els usuaris no poden sortir de casa.

saber que les persones amb qui comparteixen el dia a dia estan bé, i en general «animats». «Estan a casa, vivint una mica la incertesa general que hi ha, però estan tranquils i bé», diu la Carme, que tot i això admet que «sí que estan avorrits i tenen ganes de tornar, perquè la majoria no fan res més que venir al centre. Per això som un punt de suport molt important».

Precisament per això, i perquè creuen que sent un col·lectiu tan vulnerable «segurament seran els que tardaran més a poder

sortir de casa», aquesta setmana l'equip del Pere Llonch començarà a preparar alguna sessió i seguiments més individuals, o en grups reduïts, per poder iniciar el maig amb algunes activitats virtuals. La seva idea és, per exemple, impartir algun taller per la via telemàtica, sigui de gimnàs, de manualitats o de qualsevol altre tema. «Adaptar una mica les activitats que estàvem fent per poder-les continuar fent, perquè fins ara no han fet res més», concreta la directora del centre. La idea final és «que no se sentin despenjats, sinó tot el contrari».

EL DOFÍ, PARALITZAT. Una altra de les entitats alt-empordaneses que treballa per a persones amb necessitats especials, en aquest cas intel·lectuals, és el centre de lleure El Dofí. Es tracta d'una associació sense ànim de lucre que –amb l'ajuda de diversos voluntaris– a l'hivern organitza activitats de cap de setmana i a l'estiu, un casal.

La crisi sanitària, però, també els ha obligat a suspendre qualsevol activitat. I ho ha fet en una època de l'any especialment important per a ells, ja que és quan acostumen a recaptar una part important dels ingressos anuals.

La seva presidenta, Mercè Coll, explica: «Clar, nosaltres sí que tenim alguna ajuda, de l'Ajuntament i de diferents fonts, però en aquest temps aprofitàvem diferents activitats que es feien al carrer per ajudar-nos quan arribi l'estiu, que és quan necessitem més recursos per poder fer el casal». Per Sant Jordi, per exemple, tenien una parada a la Rambla, i també n'instal·laven una altra a la fira de l'1 de maig, i organitzaven una passejada benèfica. Enguany, però, ho han hagut de suspendre tot. «I vulguis o no, entre aquestes tres o quatre coses ens anava molt bé per poder fer ca-laix», lamenta la Mercè, que afegeix: «També tenim el lloguer del local, que de moment no hi podem fer cap activitat i sembla que tardarem força temps».

I enmig d'aquesta incertesa, en què lògicament tampoc poden oferir cap dels seus serveis, les famílies s'esforcen per intentar que l'estada d'aquestes persones a casa sigui al més portadora possible. «Depèn de cada un, perquè en tenim amb moltes malalties, però estan força neguitosos. Sobretot els autismes, que són els que necessiten poder sortir una mica, però en general tots, perquè són nens que necessiten diàriament totes les activitats», explica la Mercè, que afegeix: «No entenem el que passa i veuen una situació força diferent de la diària».

«En aquestes condicions» –continua relatant–, «passem estones de tot, però amb bastant de nerviosisme i incertesa. Perquè veiem que el temps passa i que no podran continuar amb les seves activitats, i ells necessiten més rutines que els altres». Per això les famílies intenten fer activitats diferents a casa, però són molt conscients que per molt que s'hi esforcin no podran substituir la feina de fisioterapeutes, logopedes o altres especialistes que els atenen dia a dia. «Dins de les nostres possibilitats, podem anar fent cosetes. Però a casa normalment costa més que facin la feina, i evidentment nosaltres no som professionals per poder-los oferir el que necessiten», lamenta la presidenta d'El Dofí. ■